

کودکان کم شنوا؛ مراکز و خدمات در استرالیا

دکتر گیتاموئلی / استادیار مرکز توان بخشی اعصاب اطفال / دانشگاه علوم بهیستی و توان بخشی تهران

چکیده:

پاییز سال گذشته جهت گذراندن دوره تکمیلی برنامه مامان غازه (برنامه فرانک در ایران) و اخذ مجوز رسمی آن به مرکز تارالی در ملبورن استرالیا سفر کردم. تارالی و کیفیت خدمات موجود در آن برای کودکان کم شنوا به گونه ای مرا مسحور خود کرد که به لطف خدا در همه دیگر برنامه های آن شرکت نمودم و به همه مراکز موجود آن سر زدم. با توجه به کیفیت بالای خدمات موجود در استرالیا برای کودکان کم شنوا و با آرزوی ایجاد چنین شرایطی برای همه کودکان کم شنوا، گزارش سفر خود را برای اطلاع همه علاقمندان تدوین کردم. این گزارش در دو قسمت تهیه شده است که بخش اول مربوط به خدمات مداخله زودهنگام برای کودکان کم شنوا و قسمت دوم مربوط به مدارس است.

واژه های کلیدی: آسیب دیده شنوایی، مداخله زودهنگام

تجهیزات شنوایی با مراکز دولتی است. همه برنامه های مداخله ای کاملاً رایگان و با هزینه دولتی انجام می شود.

مراکز ارائه خدمات به کودکان کم شنوا در استرالیا فرست ویس

همه خدمات لازم به کودک کم شنوا/ ناشنوا از طریق مرکز فرست ویس صورت می گیرد. فرست ویس به مجموعه ای از مراکز و موسسات اطلاق می گردد که هدف اصلی آنها تدارک خدمات توان بخشی در جهت بهبود زبان گفتاری و شنیداری کودکان کم شنوا/ ناشنوا در کشور استرالیاست. مراکز مربوطه به بیش از هزار کودک در استرالیا و نیوزلند خدمت رسانی می کنند که بزرگترین گروه کودکان کم شنوا/ ناشنوایی است که در کل جهان از مراکز خدمات دریافت می کنند.

پنج مرکز تحت نظر فرست ویس عبارتند از: مرکز کورا بار کلی^۱ در جنوب استرالیا، مرکز بشنو و بگو در کوئینزلند استرالیا^۲، مرکز تارالی^۳ در ایالت ویکتوریا، مرکز شنوایی و گفتار تلتون^۴ در غرب استرالیا، مرکز شپرد^۵ در نیوساوت ویلز و مرکز استرالیا، فرست ویس با «خانه شنوایی»^۶ در نیوزلند نیز در ارتباط نزدیک است. این مراکز کار تشخیص

نگاهی کلی به خدمات به کودکان کم شنوا در استرالیا:

استرالیا یکی از پیشروترین کشورها در زمینه خدمات تشخیصی و توان بخشی به کودکان و بزرگسالان کم-شنواست. نخستین کاشت حلزون در کشور استرالیا انجام شد و اکنون نیز برخی از بزرگترین شرکت های ساخت تجهیزات تشخیصی و توان بخشی شنوایی در این کشور قرار دارند. دانشگاه های استرالیا و مراکز پژوهشی آن بسیار پیشرفته اند و این کشور یکی از بهترین مدل های ارائه خدمات به افراد کم شنوا در جهان است.

همه کودکان در نخستین روزهای تولد، غربالگری شنوایی می شوند. در صورت داشتن مشکل، در ماه اول تجهیزات شنوایی را دریافت می کنند و وارد برنامه های مداخله زودهنگام می شوند. برنامه ها با محوریت خانواده ها انجام می شود و در همه برنامه ها والدین در کنار کارشناسان و همراه هم با کودک کار می کنند. پس از گذراندن چند سالی در مرکز مداخله زودهنگام، کودکان وارد مدرسه می شوند و ورود آنان به مدرسه نیز با کمک و حمایت مرکز صورت می گیرد. همه کودکانی که نتوانند از سمعک استفاده لازم را ببرند و واجد شرایط استفاده از کاشت حلزون باشند، بدون استثنا با هزینه دولتی مورد عمل کاشت حلزون قرار می گیرند.

همه سمعک ها و کاشت حلزونی های کودکان استرالیایی از تولد تا ۲۶ سالگی، از بهترین نوع و با هزینه دولتی و کاملاً رایگان است. پس از ۶۰ سالگی نیز هزینه

1-Cora Barclay: www.corabarclay.com.au

2-Hear and Say: www.hearandsay.com.au

3-Taralye: www.taralye.vic.edu.au

4-Telethon Speech & Hearing: www.tsh.org.au

5- The Shepherd Centre: www.shepherdcentre.org.au

6- The Hearing House: www.hearinghouse.co.nz

خانواده‌های آنان است.

کودکان کم شنوای مرکز فرست ویس:

کودکان کم شنوای فرست ویس از تجهیزات کمک شنوایی متفاوتی استفاده می‌کنند. اما در کل بیشتر آنان سمعک استفاده می‌کنند. پانزده درصد کودکان کم شنوای ثبت نام شده در فرست ویس معلولیت‌هایی به غیر از کم شنوایی نیز دارند. یازده درصد کودکان کم شنوای، زبان اصلی‌شان انگلیسی نیست و ۱۹ درصد آنان به سه زبان صحبت می‌کنند. مهم‌ترین زبان‌های کودکان غیر از انگلیسی، عربی، ویتنامی و چینی است (خانواده‌های ایرانی هم در فرست ویس حضور دارند). نود درصد کودکان کم شنوای شرکت کننده در برنامه‌های فرست ویس در پنج-سالگی زبان و گفتاری مانند کودکان شنوای همسال خود دارند و به مدارس عادی می‌روند. ده درصد کودکان به دلیل وجود معلولیت‌های دیگر به مدارس استثنایی (ویژه) می‌روند.

و توان بخشی کودکان کم شنوا/ ناشنوادر کشور استرالیا را از بدو تولد تا پنج سالگی برعهده دارند و تیم تخصصی آنها شامل شنوایی‌شناسان، مربیان روش شنیداری - شفاهی، گفتاردرمانگران، متخصصان خانواده درمانی، مشاوره و کارشناسان کودکان پیش دبستانی‌اند. همه این مراکز در ارتباط تنگاتنگ با مراکز پژوهشی و دانشگاهی و بیمارستان‌های مجری عمل کاشت حلزون می‌باشند.

هریک از مراکز، مسئول خدمت‌رسانی به بخشی از کشور است. بنابراین همه امکانات تخصصی در هر ایالت و هر بخش در یک مرکز متمرکز می‌شود و به این ترتیب کیفیت به بالاترین حد می‌رسد و از پراکنده شدن امکانات و تخصص‌ها جلوگیری می‌شود. این سیاست در همه خدمات دیگر در استرالیا نیز به چشم می‌خورد: یک مرکز بیمارستانی مجری کاشت حلزون در هر ایالت، یک مرکز تخصصی تشخیص، توان بخشی و مداخله زود هنگام در هر ایالت و ... برنامه راهبردی فرست ویس برای رسیدن به هدف نهایی ارتقا خدمات به کودکان کم شنوا/ ناشنوا

اهداف اصلی فرست ویس:

همه کودکان کم شنوا و خانواده‌های آنان در استرالیا و نیوزلند به همه آنچه که برای دستیابی به زبان و گفتار ایده آل مورد نیاز است، دسترسی کامل داشته باشند.

- ۶- تشخیص زود هنگام کم شنوایی
- ۵- دسترسی به کمک افزارهای شنوایی (سمعک، کاشت حلزون و...)
- ۴- آموزش به خانواده ها و ارائه خدمات حمایتی
- ۳- فرستادن کودک کم شنوا به مدارس تلفیقی
- ۲- درمان‌های مبتنی بر شواهد
- ۱- اطمینان از این که همه کودکان به خدمات دسترسی دارند (به ویژه افراد از دیگر ملیت‌ها، خانواده‌های ساکن در مناطق روستایی، دور افتاده و خانواده‌های کم درآمد و محروم)

حمایت دولت از شش اصل کلیدی

ارتقا آگاهی و دانش متخصصان
ارتقا درک عمومی جامعه

پژوهش‌های مبتنی بر شواهد در کشور و ارتباط و گفتگو با اجتماع ناشنوایان در کشور

داشته باشند. تشکل اولیه ای که از ابتدا مرکز تارالی را ایجاد کرد، اکنون نیز کماکان در راس هیات مدیره مرکز قرار دارد (به جز خانم مورداک که در سال پیش چشم از جهان فرو بست). دیدگاه اصلی تارالی این است که یکی از مراکز ارائه خدمات شفاهی به کودکان کم شنوا باشد که الگویی برای دیگر مراکز مجری در سراسر جهان قرار گیرد. اهداف اصلی مرکز تارالی، این است که همراه و همگام با خانواده‌ها، دیگر متخصصان و کل جامعه، از طریق ارتقای برنامه‌های تشخیص زود هنگام و ارائه برنامه‌های نوین مداخله زود هنگام، پژوهش و برنامه‌های حمایتی، بستر را برای به حداکثر رساندن مهارت‌ها و توانایی‌های اجتماعی، آموزشی و زبانی کودکان کم شنوا مهیا کند.

برنامه‌های مرکز تارالی :

برنامه‌های تارالی عبارتند از: الف- تشخیص زود هنگام کم شنوایی (کلینیک شنوایی شناسی و گوش و حلق و بینی) ب- برنامه مداخله زود هنگام ج- برنامه ویژه خردسالان و کودکان پیش دبستانی د- برنامه‌های از راه دور (ویژه خانواده‌های نقاط دورافتاده و محروم)

الف - تشخیص زود هنگام کم شنوایی :

مرکز تارالی یکی از شناخته شده‌ترین مراکز جهت انجام همه آزمون‌های تشخیصی و غربالگری شنوایی در ایالت ویکتوریا است که هدف آن تشخیص کم شنوایی بلافاصله پس از تولد کودک است و سالیانه بیش از ۵۵۰۰ آزمون شنوایی شناسی و ۷۰۰ مشاوره گوش و حلق و بینی را برای کودکان از بدو تولد تا هیجده ساله انجام می‌دهد.

ب- برنامه مداخله زود هنگام :

برای این که کودکان کم شنوا بتوانند به همه توان بالقوه خود دست یابند، نیاز به برنامه‌های مداخله زود هنگام دارند و هر کودکی نیازهای متفاوتی با کودک دیگر دارد.

مرکز تارالی^۱: مرکز ارائه خدمات مداخله زود هنگام به کودکان کم شنوا

در استرالیا، هر ایالت یک مرکز ارائه خدمات مداخله زود هنگام دارد که برنامه‌های شفاهی برای کودکان کم شنوا و خانواده‌های آنان تدارک می‌بیند. تارالی مرکز ارائه خدمات زود هنگام در ایالت ویکتوریا است. ایالت ویکتوریا در جنوب شرقی استرالیا قرار دارد و دومین ایالت پرجمعیت استرالیا است که در حدود ۶ میلیون جمعیت را در خود جا داده است. مرکز تارالی از شناخته شده‌ترین مراکز برنامه‌های شفاهی- شنیداری در جهان است که هدف آن ایجاد الگویی برای همه دیگر مراکز مداخله‌ای است.

مرکز تارالی: گوش بده، بیاموز و حرف بزن

مرکز تارالی در یکی از محله‌های آرام و سرسبز شهر ملبورن، در خیابانی آرام قرار دارد. حیاط بزرگ و سرسبز تارالی، به هر فرد تازه وارد آرامش خاصی می‌دهد. این حیاط سرسبز با این هدف ایجاد شده تا خانواده‌ها در آن احساس تعلق و آرامش یابند. در گوشه‌ای از حیاط، خانه کوچکی قرار دارد که گهگاه خانواده‌های دارای کودک کم شنوا مدتی را در آن زندگی می‌کنند تا فرزندشان بتوانند چند وقتی آموزش‌های لازم را ببینند. (عموماً خانواده‌های محروم یا مهاجر که از راه‌های دور می‌آیند).

تاریخچه:

در سال ۱۹۶۸ گروهی از خانواده‌ها و متخصصان آموزش و پرورش کودکان، تشکلی را برای کودکان کم شنوا ایجاد کردند.^۲ در راس آنها، خانم مورداک^۳ قرار داشت که متعلق به یکی از ثروتمندترین خانواده‌های استرالیا بود و نوه وی کم شنوا تشخیص داده شده بود. این گروه از خانواده‌ها و متخصصان بر این باور بودند که کودکان کم شنوا باید به موقعیت‌های آموزشی همسان با کودکان شنوا دسترسی

1-Taralye

2-Advisory Council for Children with Impaired Hearing (ACCIH)

3-Murdoch

برنامه‌های مداخله زودهنگام در تارالی :

- تشخیص زودهنگام کم شنوایی
- استفاده بهینه از تجهیزات کم شنوایی
- مهارت‌های شفاهی زبانی و گفتاری
- مشارکت با خانواده در برنامه‌ها با توجه به تفاوت‌های خانوادگی و فرهنگی و انتخاب‌های آنان
- فراهم کردن موقعیت‌هایی برای بهبود مهارت‌های اولیه ادبی، خواندن و نوشتن
- انجام تمامی برنامه‌های یادگیری و آموزش‌های کودکان کم شنوا در کنار و همراه با کودکان شنوا.
- مرکز تارالی همراه با خانواده‌ها، برنامه‌هایی تدارک دیده است که بتوان به نیازهای همه کودکان کم شنوا و خانواده‌هایشان، صرفنظر از محل زندگی (شهر، روستا یا مناطق بسیار دورافتاده) پاسخگو باشد. برنامه‌های مرکز شامل این موارد هستند: جلسات انفرادی کارشناس مداخله زودهنگام با خانواده، ارزیابی مهارت‌های ارتباطی کودک به‌طور سالیانه، بررسی تجهیزات کمک‌شنوایی کودک به‌طور مرتب، ارتباط با دیگر خانواده‌های دارای کودک کم شنوا (از طریق برنامه‌های ویژه)، ملاقات با خانواده جهت ارائه خدمات حمایتی به کودک در مراکز محلی ویژه کودکان، ارتباط و مشاوره با انجمن‌ها و مراکز شنوایی، کاشت حلزون و ...، فراهم کردن دسترسی خانواده به کتابخانه‌های تخصصی و غیرتخصصی ویژه کودکان، برنامه‌های ویژه گروهی (گروه‌های کوچک) برای کودک و خانواده که در زیر آورده می‌شود:

که پیش از این در تارالی بوده‌اند، تجربیات خود را با کودکان و خانواده‌های فعلی در میان می‌گذارند.

برنامه برای والدین تازه وارد (شکوفه‌ها)^۳:

یک برنامه گروهی حمایتی و اطلاع‌رسانی برای والدینی که شیرخوارانشان به تازگی تشخیص کم‌شنوایی داده شده‌اند. این برنامه گروهی در جولای ۲۰۰۹ به درخواست برنامه غربالگری شنوایی نوزادان ویکتوریا^۴ تدوین شد و به اجرا درآمد. اهداف برنامه عبارتند از: ملاقات دیگر خانواده‌های دارای کودک کم‌شنوا، در میان گذاشتن تجربیات با یکدیگر، بازی کودکان با یکدیگر

برنامه شکوفه‌ها: سوالات مهمی که در برنامه مطرح می‌شود:

- آیا کودک صحبت‌های مرا می‌شنود؟
- از کجا بدانم سمعک / کاشت حلزون او درست کار می‌کند؟
- چه کار کنم تا بتوانم دستگاه کمک‌شنوایی او را بیشتر روشن نگذارم؟
- آیا کودک صدای خودش را می‌شنود؟
- چه کار کنم که دستگاه کمک‌شنوایی کودک نیفتد؟
- چه‌طور باید با کودک صحبت کنم؟
- کودک کی شروع به صحبت خواهد کرد؟
- آیا کودک موقع خوابیدن هم باید سمعک بزند؟

گروه‌های بازی :

یک برنامه حمایتی و اطلاع‌رسانی برای والدین و کودکان کم‌شنوا و خواهران و برادران آنها که در آن خانواده با یکدیگر ملاقات می‌کنند، تجربیاتشان را با هم در میان می‌نهند و از یکدیگر راه‌های موثر را می‌آموزند. گروه‌های ویژه بازی یکی از برنامه‌های بسیار موثر در مرکز تارالی است که سبب می‌شود والدین و کودکان، آنجا را از خود

برنامه‌های ویژه برای کودک و خانواده :

برنامه‌های حمایتی برای والدین : در مرکز تارالی تعداد زیادی برنامه‌های حمایتی و اطلاع‌رسانی برای والدین و خانواده‌ها برگزار می‌شود. به عنوان مثال بعد از ظهری با باباها^۱، عصرانه ای با مامان‌های^۲ دردانه‌ها، برنامه سالیانه زندگی پس از تارالی (برنامه آموزشی) که در آن کودکانی

3- Sprouts

4- Victorian Infant Hearing Screening Program (VIHSP)

1- a dad's night

2- a pampers night for mums

محتوای برنامه :

ابتدا آهنگی برای معرفی والدین به یکدیگر خوانده می‌شود. سپس یکی از مربیان در مورد گرفتن فیلم‌های ویدئویی از فرزندان صحبت می‌کند و والدین را تشویق می‌کند فیلمبرداری کنند. سپس برای آن‌ها در مورد خواندن کتاب‌های تصویری جذاب برای کودکان توضیحاتی می‌دهد و از آن‌ها می‌خواهد شعرهای کودکانه‌ای را که آموخته‌اند برای جمع بخوانند. لوح فشرده آهنگ‌های کودکانه بسیار ساده‌ای که پیش از این در اختیار والدین گذاشته شده است، برای آن‌ها پخش می‌شود و به آن‌ها آموزش داده می‌شود تا همراه با پخش لوح فشرده شعر با کودکان بازی کنند و شعر بخوانند. در مورد بازی‌های ممکن با این شعر برای والدین توضیح داده می‌شود. سپس مبحث اصلی آغاز می‌شود. مباحث عمده‌ای که در این برنامه مطرح می‌شود عبارتند از: دلبستگی^۲ بین کودک و مادر، کمک به کودک برای این که بتواند احساس خوبی داشته باشد. الگوهای فرزندپروری، کمک به کودک برای درک بهتر و تشویق او برای حرف زدن با والدین، یادگیری چگونگی اجرای محدودیت‌ها برای کودک، کمک به کودک برای کشف دنیای پیرامون خود.

هر یک از این شش مبحث در یک جلسه مطرح می‌شود تا والدین از همان ابتدا با مفاهیم ضروری روان‌شناسی برای پرورش فرزندان خود، تربیت صحیح و نیازهای روانی نوزادشان آشنا شوند. پس از این که مباحث به‌طور کامل و با زبان ساده برای والدین مطرح شد بار دیگر شعرهای بازی‌دار ساده پخش می‌شود و مادرها با فرزندانشان بازی می‌کنند. پذیرایی مختصری صورت می‌گیرد و والدین با یکدیگر در محیطی صمیمی و ساده به گفتگو می‌نشینند. کودکان هم با یکدیگر بازی می‌کنند.

برنامه « جای پای دیگران »^۳

در این برنامه موقعیتی برای خانواده‌ها فراهم می‌شود تا

بدانند و احساس تعلق خاطر کنند. در این برنامه، خانواده‌ها همراه با فرزندان کم‌شنوای خود در محیطی بسیار صمیمانه و با آرامش، امکان ملاقات با دیگر خانواده‌ها و فرزندان کم‌شنوایشان را پیدا می‌کنند. بازی‌های بسیاری برای کودکان ارائه می‌شود که برخی در داخل اتاق و برخی در فضای باز بیرون است. بخشی از برنامه به موسیقی اختصاص دارد. مربیان، خانواده‌ها را به یکدیگر معرفی می‌کنند و همه وسایل مورد نیاز را در اختیارشان قرار می‌دهند. خواهران و برادران کودک کم‌شنوا هم می‌توانند در جلسه حضور پیدا کنند. غالباً یک سخنران مهمان در جلسه حاضر می‌شود و در مورد موضوعات خاصی برای خانواده‌ها صحبت می‌کند.

اهداف گروه‌های ویژه بازی :**در گروه‌های بازی این اهداف دنبال می‌شوند:**

ملاقات والدین کودکان کم‌شنوا با یکدیگر، در میان گذاشتن تجربیات با یکدیگر، ایجاد دوستی‌های جدید بین کودکان و خانواده‌ها، یاد گرفتن از یکدیگر، رد و بدل کردن داستان‌های زندگی خود با یکدیگر، آگاه شدن از راه‌های دیگران برای مشکلات خود یافته‌اند.

برنامه به هم پیوندیم^۱ :

این برنامه در ابتدای تشخیص کم‌شنوایی کودک اجرا می‌شود. در این برنامه والدین با مفاهیم فرزندپروری، تربیت کودکان و گذاشتن حد و حدود، دلبستگی و ... آشنا می‌شوند. برنامه بسیار صمیمی و دوستانه است و به والدین کمک می‌کند به پذیرش کودکشان برسند و در عین حال با بسیاری از مفاهیم فرزند پروری آشنا شوند. برنامه در یک اتاق ساده و راحت اجرا می‌شود. اجرای برنامه بر عهده دو مربی است. یکی از آن‌ها می‌تواند کارشناس مداخله زود هنگام و دیگری یک روان‌شناس، مددکار اجتماعی یا کارشناس پیش‌دبستانی باشد.

جلسات کتاب خوانی (قصه گویی):

برنامه‌های تلفیقی قصه گویی که هدف آن ایجاد عشق و علاقه به کتاب و افزایش دانش زبان کودکان و بهبود مهارت‌های خواندن و نوشتن و آشنایی با کتابخانه است. دو نوع جلسه قصه گویی در تارالی برگزار می‌شود که یکی برای خود کودکان و دیگری برای والدین آنهاست. اهداف برنامه قصه گویی ۶-۴ ساله عبارتند از: کودک می‌آموزد چه طور قصه تعریف کند، گنجینه واژگان کودک افزایش می‌یابد، کودک از زبان انتزاعی استفاده می‌کند، کودک با امانت گرفتن کتاب از کتابخانه آشنا می‌شود، کودکان به‌طور گروهی به صحبت‌های هم گوش می‌دهند و با هم گفتگو می‌کنند و کودکان از خواندن قصه‌ها لذت می‌برند. اهداف برنامه قصه گویی برای والدین کودکان کم‌شنوا نیز شامل این مواردند: با تکنیک‌های قصه گویی جهت افزایش گنجینه واژگان فرزندشان آشنا می‌شوند و می‌آموزند چگونه بازی را با قصه گویی بیامیزند تا زبان و تجسم کودک افزایش یابد.

ج- برنامه ویژه گروه خردسالان و کودکان پیش-**دبستانی:**

مرکز تارالی طیفی از برنامه‌های ویژه کودکان را برای خانواده‌های ساکن در محل ارائه می‌کند که در آن کودکان کم‌شنوا می‌توانند همراه با همسالان خود به بازی و آموزش بپردازند.

آموزش‌های ویژه کودک :

تارالی مانند دیگر مراکز مجری برنامه‌های آموزشی دوران کودکی ایالت ویکتوریاست و برنامه‌های مطابق با سن و رشد کودک را ارائه می‌کند. برنامه‌های آموزشی شامل دو برنامه گروهی مبتنی بر بازی برای کودکان ۴-۲ ساله و خانواده‌های آنهاست. برنامه دوگام^۱ (برای ۳-۲ ساله-ها) غالباً نخستین تجربه گروهی کودکان است که هدف آن

خانواده‌های دیگری را ملاقات کنند که بیش از این در جایگاه و موقعیت مثل آنها بوده‌اند. خانواده‌ها در این برنامه با هم آشنا می‌شوند و تجربیات والدین کودکان بزرگتر به والدین کودکان تازه تشخیص داده شده منتقل می‌شود. اهداف برنامه عبارتند از: ملاقات با دیگر خانواده‌هایی که موقعیتی مشابه داشته‌اند، صحبت تلفنی با خانواده‌ها، شنیدن تجربیات مفید دیگران.

برنامه والد کودک مامان غازه^۱:

برنامه گروهی برای کودکان کم‌شنوا و والدین آنها که در آن از شعرها، ترانه‌ها و قصه گویی برای بهبود مهارت‌های فرزندپروری والدین و ارتقای توانایی‌های برقراری ارتباط و مهارت‌های اجتماعی کودکان استفاده می‌شود. اهداف برنامه مامان غازه عبارتند از: بهبود رشد زبانی کودک، والدین می‌آموزند چگونه کودکانشان را آرام کنند و به او آرامش بخشند، بهبود رابطه عاطفی والدین با فرزندانشان، یادگیری مهارت‌هایی که در هر جا و در هر زمان قابل استفاده است و ملاقات با دیگر خانواده‌های دارای کودک شیرخوار / خردسال.

برنامه آشپزی کودکان :

یک برنامه تلفیقی گروهی با موضوع غذا و آشپزی. هر جلسه با یک قصه آغاز می‌شود. سپس کودکان آشپزی می‌کنند و غذاهایشان را با هم تقسیم می‌کنند و می‌خورند. همیشه یک خرس اسباب بازی در جلسات حضور دارد و بسیاری از گفتگوها از زبان اوست. همه کارهای کودکان در برگه‌هایی یادداشت می‌شود و در اختیار خانواده‌ها قرار می‌گیرد. اهداف برنامه آشپزی کودکان عبارتند از: تمرین صحبت کردن و گوش دادن در گروه همسالان، تجربه مهارت‌های اجتماعی در یک جمع کوچک، تمرین حضور در یک جلسه قصه گویی گروهی، گسترش دادن گنجینه واژگان و انجام فعالیت‌های آشپزی.

مدرسه می‌روند. در این برنامه تاکید اصلی روی توانایی‌های خواندن و نوشتن و توانایی‌های ادبی، زبانی، اجتماعی و مهارت‌های استقلال کودک است. برنامه برای کودکانی که در نظر گرفته شده است که نیازمند حمایت‌های اضافی جهت انتقال موفق از کودکستان به مدرسه‌اند. در جلسه پایانی این برنامه، مربی همراه با کودک و والدین به مدرسه مورد نظر می‌رود و یک کارگاه آموزشی برای معلم و مسئولان مدرسه اجرا می‌شود.

اهداف برنامه آمادگی مدرسه برای کودکان عبارت است از: ایجاد احساس مثبت نسبت به مدرسه، شرکت در برنامه‌های متعددی برای آشنا شدن با تجربه مدرسه رفتن، همچنین بسته‌های آموزشی ویژه‌ای متناسب با نیازهای کودک در اختیار والدین قرار می‌گیرد که همواره می‌توانند به آن مراجعه کنند و مطالب آنرا به کار بندند و نیز آموزش‌های خاصی در مورد کودک کم‌شنوا، تجهیزات شنوایی او، نیازهایش و محیط مورد نیازش برای اینکه بتوانند به خوبی بشنود، در اختیار معلم و مسئولان مدرسه قرار می‌گیرد.

د- برنامه‌های از راه دور :

تارالی بخشی از برنامه ویدئو ۲ است که کار تدارک خدمات مورد نیاز را برای خانواده‌های ساکن مناطق دور دست و محروم ایالت ویکتوریا و تاسمانی را به عهده دارد. ارائه این برنامه به این دلیل است که کشور استرالیا نیز مانند ایران دارای مناطق کویری و بیابانی بسیار وسیع در بخش‌های مرکزی خود است و شهرهای آن بیشتر در اطراف و در کنار اقیانوس قرار دارند.

هدف این برنامه این است که خدماتی را برای کودکان با آسیب شنوایی یا بینایی در مناطق دورافتاده اجرا کند. خدمات مورد نیاز از طریق ویدئو کنفرانس انجام می‌گیرد. این برنامه تا جولای ۲۰۱۴ به‌طور آزمایشی انجام می‌شود. برای ارائه این خدمات، مراکز چندی با یکدیگر همکاری

ایجاد اعتماد به نفس کافی در کودکان برای حضور در جمع و گروه است. همچنین جهت بهبود مهارت‌های اجتماعی و آگاهی از قوانین و مقررات انضباطی و تربیتی کودکان تعبیه شده است.

برنامه سه گام^۱ (برای ۳-۴ ساله‌ها) یک برنامه گروهی با هدف ارائه آموزش‌های دوران کودکی است که کودکان را برای تجربه گروه‌های بزرگتر در کودکستان آماده می‌کند و به آنها می‌آموزد که چه انتظاراتی از آنها می‌رود.

کودکستان :

برنامه کودکستان تارالی کودکان را در محیطی قرار می‌دهد که می‌توانند به خوبی آموزش ببینند و در معرض تحریکات حواس مختلف قرار گیرند. برنامه‌های بسیاری برای کودکان سه و چهار ساله ساکن محل اجرا می‌شود که اساس همگی بر بازی است و از بازی برای ارتقاء یادگیری کودکان استفاده می‌شود.

اهداف برنامه مامان غازه عبارتند از:

بهبود رشد زبانی کودک، والدین می‌آموزند چگونه کودکانشان را آرام کنند و به او آرامش بخشند، بهبود رابطه عاطفی والدین با فرزندانشان، یادگیری مهارت‌هایی که در هر جا و در هر زمان قابل استفاده است و ملاقات با دیگر خانواده‌های دارای کودک شیرخوار/ فردسال

مربیان کودکستان، برنامه‌هایی بر اساس رشد کودک و مدل‌های یادگیری آنها اجرا می‌کنند در این برنامه‌ها علائق کودکان و خانواده‌ها، کاملاً در نظر گرفته می‌شود تا بتوان یادگیری کودکان را بالا برده و یادگیری برای کودک پرمعناتر گردد و از یادگیری‌ها در زندگی روزمره‌اش استفاده کند.

برنامه انتقال به مدرسه :

این برنامه برای کودکان کم‌شنوایی است که به زودی به

سخن آخر:

کودکان کم‌شنوای مرکز تارالی هنگام ورود به مدرسه (در سن ۵ سالگی) از نظر زبانی و گفتاری در حد کودکان شنوا و گاهی بالاتر از آنها هستند. نگاهی عمیق به تجربیات چنین مراکزی نشان دهنده این حقیقت است که اگر تشخیص کم‌شنوایی و اقدامات مداخله‌ای بهنگام، سریع و صحیح صورت گیرد همه کودکان کم‌شنوا توان بالقوه اکتساب کامل زبان و گفتار و در نتیجه استفاده از آموزش‌های بعدی در مدرسه، دانشگاه، شغل مناسب و ... را دارند و با این اقدامات نه تنها کودک و خانواده به موفقیت‌های بسیاری دست می‌یابند و از بسیاری هزینه‌های بعدی به آنها و به جامعه تحمیل نمی‌شود بلکه در واقع از ورود آنها به صورت یک معلول در جامعه با توان پایین جلوگیری می‌شود و هریک از پس زندگی آتی خود مانند همه دیگر افراد خواهند آمد.

نکته مهمی که در فعالیت‌های مرکز تارالی به چشم می‌خورد، هماهنگی همه سازمان‌ها با هم، عدم دوباره کاری و تداخل اقدامات باهم و همکاری در حد اجرای کامل همه وظایفی است که برعهده هریک از مراکز گذاشته می‌شود، همچنین در برنامه‌ریزی برای کودک همه جنبه‌ها همزمان دیده می‌شود. روان‌شناسی تنها محدود به جلسات مشاوره خصوصی نیست، شنوایی‌شناسی تنها تجویز سمعک و گفتاردرمانی محدود به جلسه هفتگی نیست. بلکه این متخصصان به‌طور تنگاتنگی با یکدیگر تعامل و همفکری دارند تا برنامه‌ای مناسب برای کودکان ایجاد شود. همه کودکان سمعک، کاشت حلزون و/یا هردو را (رایگان) دارند و همه خردسالان دستگاه افام دارند. ارزیابی‌های زبانی و گفتاری با آزمون‌های استاندارد مرتباً صورت می‌گیرد و همه آموزش‌ها مبتنی بر بازی و خانوادگی است. هیچ آموزش رسمی وجود ندارد.

به امید روزی که همه کودکان ما از بهترین آموزش‌ها برخوردار باشند تا به توان کامل خود دست یابند.

می‌کنند و خدمات ارائه شده عبارتند از خدمات تشخیصی، مشاوره، تجویز کمک‌افزارهای شنوایی/بینایی، آموزش و دیگر خدمات حمایتی. همه خدمات در منزل افراد محلی و افراد ساکن در مناطق دورافتاده انجام می‌شود. خدمات فوق برای کودکان ۱۸-۰ ساله با آسیب‌های شنوایی و/یا بینایی شدید است که به دلیل دور بودن از مناطق شهری دسترسی کافی به مراکز تخصصی ندارند. گاهی مواقع آموزش، از طریق اسکایپ صورت می‌گیرد. اگر خانواده‌ای به رایانه دسترسی نداشته باشد، کارشناسی در یک مرکز بهداشت یا درمانگاه نزدیک آنها را دعوت می‌کند و از رایانه موجود در مرکز جهت ارتباط استفاده می‌شوند. برنامه آموزش راه دور گاهی برای برخی از دانش‌آموزانی اجرا می‌شود که در مدارس بسیار دور افتاده تحصیل می‌کنند و دارای آسیب شنوایی و/یا بینایی هستند.

دیگر برنامه‌های موجود در تارالی:

مرکز تارالی علاوه بر برنامه‌های ذکر شده، یک سری برنامه‌های جذب درآمد جهت هزینه‌های خود دارد. گرچه بیشتر هزینه‌های مرکز تارالی از بودجه‌های دولتی تامین می‌شود (بیش از ۸۰ درصد) اما خود اعضای مرکز همراه با والدین با برگزاری برنامه‌های تفریحی و شاد، جشن‌هایی در مناسبت‌های خاص، مسابقات و برنامه‌های نمایشی، بازارچه خیریه و ... هزینه‌های بسیاری را برای آموزش کودکان کم‌شنوا به دست می‌آورند.

همچنین تارالی مستقیماً با بسیاری از مراکز دانشگاهی در ارتباط نزدیک است و هر ساله پژوهش‌های بسیاری در این مرکز انجام می‌شود و نتایج پژوهش‌ها به ارتقای برنامه‌ها کمک می‌کند. مریان مرکز تارالی همچنین در ارتباط بسیار نزدیک با مدارس عادی و ویژه می‌باشند و کودکان ۵-۶ ساله خود را برای ورود به مدرسه آماده می‌کنند و در برنامه‌ریزی آموزشی برای کودکان با معلمان و مدیران مدارس در ارتباط کامل هستند.